

Kaupungin omistamien kylätalojen toimintaedellytykset ja -linjaukset**Kansalaistoiminnan palveluiden päällikkö Kati Vähäsarja
Kansalaistoiminnan aktivointiyksikkö**

Asiaa on käsitelty seuraavasti:

Valtuustoaloite 26.3.2018

46 valtuutettua teki aloitteen, jossa esitettiin, että kaupunki laatii kylätalolinjauksen, jossa kaupunki linjaa mm. tarpeellista kylätaloverkostoa, omistamiensa kylätalojen myynnin periaatteita, kylätalojen korjaus- ja kunnostus- sekä ylläpitoavustuksen mahdollisuutta sekä kumppanuuksien selvittämistä kylätalojen ylläpidossa.

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta 7.11.2018

Lautakunnan lausunnossa esitettiin malleja, joissa olisi mahdollista luoda uusia toimintakulttuuria ja yhteistyömuotoja kaupungin ja kylien toimijoiden välille.

Tilakeskuksen näkemys

Tilakeskuksen toimialana on kaupungin palvelualueiden tilatarpeiden täyttäminen vuokraamalla niille tarkoituksenmukaiset tilat ja järjestämällä niihin kiinteistöpalvelut. Näiden tavoitteiden toteuttamiseksi tilakeskus solmii palvelualueiden kanssa sisäiset vuokrasopimukset. Sisäisessä vuokrassa korostuu kaksi keskeistä periaatetta, jotka ovat

1. Kaikille kaupungin palvelutuotannossa tarvitsemille tiloille sisäinen vuokra lasketaan samoin periaattein, jolloin vuokran hinnoittelussa ei näy mitään "arvottamista" eri toimijoiden kesken. Kaikki palvelutuotannon toimijat ovat samanarvoisia ja toiminnan arvottaminen ei saa näkyä määritellyissä vuokrissa.

2. Sisäinen vuokra näyttää oikeasti, mitä tilat ja rakennukset palveluineen maksavat, kun tiloja käytetään kaupungin omassa palvelutuotannossa. Tilakustannusten rahoituksen tulee aidosti näkyä talousarviossa, jolloin voidaan arvioida miten paljon eri palveluihin kaupunki oikeasti panostaa rahaa ja kuinka paljon rahoilla saadaan oikeasti aikaan. Kaikilla tiloilla on jokin kustannus ja kustannuksien kattamiseen tulee olla osoitettu riittävät varat.

Tilakeskus esityksessä hyvinvoinnin edistämisen lautakunnalle osoitettiin 137.000 euron vuokrasopimukset kuuden kylätalon ylläpitämiseksi. Mikäli kohteisiin ei solmita sisäisiä vuokrasopimuksia, on tilakeskus toimintatasäätönsä mukaisesti velvoitettu myymään tai purkamaan rakennukset.

Kaupunginhallitus 19.11.2018 ja kaupunginvaltuusto 10.12.2018

Kaupunginvaltuusto merkitsi saadun selvityksen tiedoksi vastauksena valtuustoaloitteeseen ja esittää lisäksi täydennyksenä vastauksena valtuustoaloitteeseen, että: "Hyvinvointiryhmä laatii kaupungin hyvinvointitilojen

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

20.05.2020

36 §

hallinnointi- ja toimintamallin elokuun 2019 loppuun mennessä osana vuoden 2020 talousarvion valmistelua."

Hyvinvointiryhmä 13.5.2019

Hyvinvointiryhmä toteaa, että kylätalojen valtuustoaloitetta valmistellaan pienemmässä kokoonpanossa hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen ja Tilakeskuksen kanssa.

Kuopion maaseutualueella on kymmenien kylätalojen verkosto, joita ylläpitää laaja kansalaisjärjestöjen joukko. Kylätaloja ylläpitävät mm. nuorisoseurat, urheiluseurat ja kyläyhdistykset. Lisäksi mm. partiolippukunnat ylläpitävät leirikeskuksia, metsästysseurat metsästysmajoja jne. Talot ovat vanhoja kouluja tai aikojen saatossa yhdistystensä itsensä rakentamia. Kylätalot palvelet kyliensä lähipalvelukeskuksina, kansalaisopiston ryhmät ja järjestöjen harrastusryhmät kokoontuvat kylätaloilla. Kylätalojen ympäristössä on monesti myös kylän liikuntapaikat. Tiloja vuokrataan myös mm. juhlaikäyttöön.

Talojen ylläpitokustannukset ovat yleensä suuret. Taloja ylläpitävät toimijat rahoittavat kulujaan talkootyönä mm. järjestämällä tapahtumia, vuokraamalla tiloja juhlaikäyttöön. Jossakin taloissa on myös asunto, jota voidaan vuokrata.

Lisäksi kaupunki omistaa maaseutualueille kylätaloja, joiden hallintaan on liittynyt haasteita kaupungin organisaatiossa. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen näkökulmasta kylätalot ovat tärkeitä kylän harrastus- ja koostumispaiikkoja, joiden käytön ja hallinnan ovat kyläyhdistykset hoitaneet hyvin ja taloudellisesti. Hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen palveluverkoston kylätalot eivät kuulu.

Kaupungin omistamien kylätalojen toimintamalli:

1.Kaupungin omistamille kylätaloille etsitään ko. kyliltä toimija, jolle kiinteistö lahjoitetaan tai myydään nimellisellä summalla. Kylätalo jää edelleen kyläläisten käyttöön, sitä voidaan vuokrata erilaisiin toimintoihin. Kiinteistön omistava yhdistys voi kehittää toimintaa erilaisilla rahoitusmalleilla. Kylillä toimivat yhdistykset voivat edelleen hakea hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen yleisavustuksia, jotka kohdistuvat kyläläisille kohdennettuun toimintaan.

2.Jos toimijaa ei löydy, Tilakeskus toimii ko. tilojen osalta toimintasääntönsä mukaan joko myymällä tai purkamalla kiinteistöt.

Vaikutusten arviointi

-

Esitys

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyy osaltaan kaupungin omistamien kylätalojen toimintamallin ja esittää sen edelleen kaupunginhallitukselle.

Kaupungin omistamat kylätalot eivät kuulu hyvinvoinnin edistämisen palvelualueen palveluverkoston.

Hyvinvoinnin edistämisen palvelualue voi jatkossakin myöntää avustuksia kylätalotoimijoille harkintansa mukaan.

Valmistelija

Kuopion kaupunki

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta

20.05.2020

36 §

Sirpa Niemi
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 44 718 2504

Päätösehdotus

Apulaiskaupunginjohtaja Pekka Vähäkangas

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta päättää hyväksyä kansalaistoiminnan palveluiden päällikön esityksen.

Päätös

Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta hyväksyi päätösehdotuksen.

